

[Lis Starcke]

stisk samfund. Alligevel ser man så, at voldskriminaliteten, ja, kriminaliteten i det hele taget, er faldende og har været faldende gennem de sidste 20-25 år i Japan. Og så er det, man prøver at se, hvad det kan hænge sammen med. Der er så en norsk kriminolog, der konstaterer, at det ikke skyldes, at der er en ringere anmeldeshyppighed i Japan, og heller ikke, at der er et større politikorps. Men det, som han sætter fokus på, er, at man dér måske har et politikorps, der har større effektivitet, og som det centrale: de har et andet kulturmønster, end vi har her.

Ser vi på det kulturmønster, finder vi et samfund, der endnu i høj grad er baseret på familien, ligesom man også ude i erhvervslivet har ført nogle af familierelationerne ud, sådan at man har prøvet at skabe mere stabile og nære kontakter. Man kan også sige om Tokyo, denne mægtige by, at den er indrettet i mindre enheder, så det næsten kan minde om landsbyer, og at anonymiteten derved er begrænset. Det var her, vi skulle have boligministeren og byplanlæggerne med ind, måske har vi været for forelsket herhjemme i alle de store enheder, så vi mangler den nære kontakt, den nære forbindelse.

Og så ser man yderligere en ting i Japan: opklaringsprocenten er meget større. Jeg ved godt, at man herhjemme i Danmark tit har klaget over, at befolkningen ikke henvender sig til politiet, når der sker et eller andet. Man anmelder det ikke. I det hele taget er, hvis vi tager Vesten generelt, opklaringsprocenten kun på 20-30, hvorimod den i Japan ligger på 65-70. Og man må vel nok sige, at opklaring af forbrydelser virker forebyggende. Det er noget, som man også godt kan tænke på. Men hvis vi ser på Japan, er der måske også det, at man dér stadig væk har en mere autoritetsvenlig tradition, og at man har en moralsk fordømmelse af kriminalitet, både i familien og i samfundet, en indstilling, som virkelig er virksom, hvor vi nok må sige med os selv, at man har prøvet at afkriminalisere i Danmark.

Det kunne altså se ud til, at kriminaliteten har flere årsager, både i og uden for det enkelte menneske, og at kultur og moral synes at spille en større rolle end de materielle forhold.

Nu spiller den personlige frihed jo en vældig stor rolle for de allerfleste af os, men vi skal ikke være blinde for, at individualisme,

som vi jo er forfaldet noget til, også har en negativ side, fordi friheden ofte opnås på bekostning af loyaliteten over for helheden. Det oplever vi også på andre områder end lige netop det kriminalistiske.

Det er jo politikeres lod, at de skal beskæftige sig med så mange sider af livet og samfundslivet, at det er umuligt at være ekspert på alle områder, men vi skal alligevel tage stilling. Derfor er det nødvendigt, at vi lytter til eksperterne, læser om deres erfaringer og de konklusioner, de drager af dem, og så må vi altså selv ud fra egne erfaringer knytte alle disse ting sammen i et helhedsbillede, der dog alligevel skal bevare alle de små brikker i mosaikken, der hver for sig skal formes for at få det klareste og det rigtigste billede. Jeg er sikker på, at samtlige ordførere har benyttet sig af alle de små brikker, som biblioteket så venligt har klippet ud til os, og derfor kan det nok være lidt vanskeligt for den sidste ordfører i rækken at komme med noget nyt. Men der kan nu også ligge en vis betydning i at analysere et bestemt materiale og derudfra opstille sine hypoteser.

Man får et levende indtryk af, at befolkningen nu er utilfreds med samfundets manglende evne til at holde kriminaliteten nede, en irritation over, at mest opmærksomhed synes at samle sig om ophavsmanden, den kriminelle, hans anholdelse, længden, forholdene under varetægtsarresten, senere strafudmålingen og fængselsforholdene, mens man til dels synes at glemme offeret, den forulempede og hans eller hendes vilkår.

Her siger politimester Bengt Flagstad, at netop i disse år, hvor kriminalitetens omfang er vokset allermest, har man gennemført omfattende kriminalpolitiske liberaliseringer, der har medført flere og flere betingede domme, mildere og mildere straffe og flere og flere goder til fængselsfanger. Bl. a. er man inde på den tanke, at en person, der er idømt fængselsstraf, skal løslades, når blot halvdelen af straffen er afsonet, og allerede i dag er der tradition for, at man kommer ud, efter at to tredjedele af straffen er afsonet.

Politimester Flagstad kan godt se det humane i, at man fra forskningsmæssig side har koncentreret sig så meget om de indsattes ve og vel i fængslerne, men finder det alligevel temmelig ensidigt, at man ligesom har koncentreret sig mest om fængselsopholdets ne-